

Pressi- ja teabeosakond Kohtuotsus (liidetud kohtuasjad C-807/18 ja C-39/19)
Telenor Magyarország Zrt. vs. Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke

Euroopa Kohus tõlgendab esimest korda liidu määrust, mis tunnustab „interneti neutraalsust“

Internetikasutajate õiguste kaitset ja andmeliikluse mittediskrimineerivat kohtlemist puudutavate nõuetega, mis on sätestatud selle määruse artiklis 3, on vastuolus see, kui internetiühenduse teenuse osutaja eelistab teatud rakendusi ja teenuseid, pakkudes neile rakendustele ja teenustele „nulltariifi“ ning kohaldades teiste rakenduste ja teenuste kasutamisele blokeerimise või aeglustamise meetmeid

Ungaris asutatud äriühing Telenor osutab eeskätt internetiühenduse teenuseid. Klientidele pakutavate teenuste hulgas on kaks eelisühenduse (nn nulltariifiga) paketti, mille eripära seisneb selles, et teatud teenuste ja konkreetsete rakenduste kasutamisel tekkivat andmeliiklust ei arvata klientide ostetud andmemahu tarbimisse. Lisaks võivad kliendid ostetud andmemahu ärakasutamisel jätkata nende rakenduste ja konkreetsete teenuste piiranguteta kasutamist, samas kui teiste saadaolevate rakenduste ja teenuste suhtes kohaldatakse andmeliikluse blokeerimise või aeglustamise meetmeid.

Pärast kahe menetluse algatamist selleks, et kontrollida kas need kaks paketti on kooskõlas määrusega 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed¹, tegi Ungari meedia- ja kommunikatsiooniamet kaks otsust, milles leidis, et need paketid ei järgi selle määruse artikli 3 lõikes 3 sätestatud andmeliikluse võrdse ja mittediskrimineeriva kohtlemise üldist kohustust ning et Telenor peab nende pakkumise lõpetama.

Telenor esitas nende otsuste peale kaks kaebust Fővárosi Törvényszékile (Pealinna Budapesti kohus, Ungari), kes otsustas esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlused, et saada selgitust, kuidas tuleb tõlgendada ja kohaldada määruse 2015/2120 artikli 3 lõikeid 1 ja 2, mis tagavad internetiühenduse teenuse lõppkasutajatele teatava arvu õigusi² ja keelavad sellise teenuse osutajatel võtta kasutusele lepinguid ja kaubandustavasid, mis niisuguste õiguste teostamist piiravad, ning artikli 3 lõiget 3, mis näeb ette andmeliikluse võrdse ja mittediskrimineeriva kohtlemise üldise kohustuse.

Euroopa Kohtu suurkoda tõlgendas oma 15. septembri 2020. aasta otsuses esimest korda määrust 2015/2120, mis tunnustab avatud interneti olulist põhimõtet (tavakeeles tuntud kui interneti neutraalsus).

Esiteks, mis puudutab määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 2 tõlgendamist koostoimes selle määruse artikli 3 lõikega 1, siis märkis Euroopa Kohus, et teine neist sättest näeb ette, et selles internetiühenduse teenuste lõppkasutajatele tagatud õigusi teostatakse nende „internetiühenduse teenuse kaudu“, ning et esimene neist sättest nõuab, et selline teenus ei tohi kaasa tuua kõnealuste õiguste teostamise piiramist. Nimetatud määruse artikli 3 lõikest 2 tuleneb lisaks, et konkreetse internetiühenduse teenuse osutaja teenuseid peavad viimati nimetatud nõude

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2120, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT 2015, L 310, lk 1).

² Lõppkasutajate õigus pääseda ligi rakendustele, sisule ja teenustele ning neid kasutada, kuid samuti õigus pakkuda rakendusi, sisu ja teenuseid ning kasutada vabalt valitud lõppseadmeid.

seisukohast hindama riigi reguleerivad asutused³ pädevate liikmesriigi kohtute kontrolli all, võttes arvesse nii selle teenuseosutaja poolt lõppkasutajatega sõlmitud lepinguid kui ka teenuseosutaja rakendatavaid kaubandustavasid.

Selles kontekstis leidis Euroopa Kohus, olles üldiselt selgitanud, mida tähendavad määruses 2015/2120 sisalduvad mõisted „lepingud“, „kaubandustavad“ ja „lõppkasutajad“⁴, et niisuguste lepingute sõlmimine, millega kliendid liituvad paketi, mis sisaldab kombineeritult „nulltariifi“ ja muude teenuste ja rakenduste kui selle „nulltariifi“ alla kuuluvate konkreetsete teenuste ja rakenduste kasutamisega seotud andmeliikluse blokeerimise või aeglustamise meetmeid, võib kõnealuse määruse artikli 3 lõike 2 tähenduses piirata lõppkasutajate õiguste teostamist olulisel osal turust. Nimelt suurendavad sellised paketid eelistatud rakenduste ja teenuste kasutamist ning vastavalt vähendavad muude saadaolevate rakenduste ja teenuste kasutamist meetmete tõttu, millega internetiühenduse teenuse osutaja muudab nende kasutamise tehniliselt keerulisemaks või suisa võimatuks. Lisaks, mida suurem on nende klientide arv, kes selliseid lepinguid sõlmivad, seda tõenäolisem on, et nende lepingute kumuleeruv mõju tingib oma ulatuse tõttu lõppkasutajate õiguste teostamise olulise piiramise või suisa kahjustab nende õiguste põhisisu.

Teiseks, mis puudutab määruse 2015/2120 artikli 3 lõike 3 tõlgendamist, siis märkis Euroopa Kohus, et selle sättega vastuolu tuvastamiseks ei ole vaja kuidagi hinnata andmeliikluse blokeerimise või aeglustamise meetmete mõju lõppkasutajate õiguste teostamisele. Nimelt ei näe see säte sellist nõuet ette, et hinnata selles sisalduva andmeliikluse võrdse ja mittediskrimineeriva kohtlemise üldise kohustuse täitmist. Lisaks otsustas Euroopa Kohus, et kuna andmeliikluse aeglustamise või blokeerimise meetmed ei põhine mitte teatavate konkreetsete andmeliikluse kategooriate teenusekvaliteedi tehniliste nõuete vahelistel objektiivsetel erinevustel, vaid äriilistel kaalutlustel, tuleb neid meetmeid sellistena pidada kõnealuse sättega vastuolevas olevaiks.

Seetõttu võivad sellised paketid nagu need, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kontrollima, üldises plaanis rikkuda nii määruse 2015/2120 artikli 3 lõiget 2 kui ka selle artikli lõiget 3, pidades silmas, et liikmesriigi pädevad ametiasutused ja kohtud võivad neid analüüsida kõigepealt neist sättest teise alusel.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

³ Määruse 2015/2120 artikli 5 alusel.

⁴ Viimati nimetatud mõiste hõlmab kõiki füüsilisi või juriidilisi isikuid, kes kasutavad üldkasutatavat elektroonilise side teenust või taotlevad selle kasutamist. Lisaks hõlmab see mõiste nii selliseid füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kes kasutavad internetiühenduse teenust või taotlevad selle kasutamist sisu, rakenduste ja teenuste kasutamiseks, kui ka neid, kes pakuvad internetiühenduse kaudu sisu, rakendusi ja teenuseid.